

representing the
recording industry
worldwide

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet

Sendt som epost til: postmottak@fad.dep.no

Deres ref: 13/142

19. april 2013

NOU 2013:2 – HINDRE FOR DIGITAL VERDISKAPNING

Det vises til departementets høringsbrev av 17. januar 2013 vedrørende NOU 2013:2 – Hindre for digital verdiskapning.

IFPI Norge er en organisasjon som representerer rettighetshavere (musikkprodusenter), så våre kommentarer vil i all hovedsak være relatert til immaterielle rettigheter på musikkområdet.

Innledningsvis må vi gi uttrykk for forundring over utvalgets sammensetning. Utvalget kommer med kritiske bemerkninger til forvaltningen av opphavsrett i Norge, og gir uttrykk for sterke syn på hvordan opphavretten i fremtiden bør forvaltes. Dette helt uten at sentrale rettighetshaverne selv har hatt en plass i utvalget. Som en konsekvens av dette fremstår rapporten ensidig som et uttrykk for hvordan teknologiselskapene mener opphavsrett er et hinder for digital verdiskapning. Og dette uten at de som faktisk sitter på opphavsrettighetene og som hver dag jobber med å ivareta og forvalte disse har blitt hørt.

For øvrig arbeides det med en revisjon av åndsverkloven i Kulturdepartementet. IFPI Norge vil naturligvis i den forbindelse komme nærmere inn på de enkelte endringsforslagene, i den grad Kulturdepartementet tar med seg noen av innspillene fra utvalgets rapport.

Helt overordnet er det behov for å knytte noen enkeltkommentarer til eksempler fra utvalgets rapport:

IFPI Norge er ikke nevnt som forvaltningsorganisasjon i rapporten, til tross for at organisasjonens rettighetshavere representerer godt over 80% av det som selges av musikk i Norge (norske og internasjonale fonogramutgivelser). Videre er det interessant at i kommentaren om Gramo skrives det at "*Gramo forvalter vederlagsinntektene på vegne av alle musikere som har vært med på innspillingen eller fremføringen av verket*". Her er det flere opplagte feil. Gramo forvalter ikke rettigheter for musikere som fremfører et verk (live), kun rettigheter på direkte fremføring av innspilte fonogrammer. Bare første halvdel av setningen er altså korrekt. Videre nevnes ikke

forvaltningene av produsentenes rettigheter, som mottar halvparten av vederlagsinntektene. Dette er etter vårt skjønn kun et eksempel på utvalgets manglende innsikt i rettighetsforvaltningen på opphavsrettsområdet.

Videre gis det uttrykk for at utvalget sitter med kunnskap om at Spotify ikke er i alle europeiske land fordi de ikke har klart å skaffe seg rettigheter for hele Europa. Dette balanseres overhodet ikke gjennom å gi uttrykk for at en kommersiell aktør muligens må lansere en tjeneste i ett land før man går videre til neste, osv. Rettighetsklarering finner naturlig først sted når en kommersiell tjeneste ønsker å gå inn i et territorium.

Videre viser utvalget til at *"åndsverklovens låneregler må lovfestes, særlig til privat bruk"*. Det kan virke som om utvalget ikke er klar over privatbruksregelen i åvl §12.

Det skrives videre i rapporten at *"I dag er situasjonen at opphaveren ikke har tilstrekkelig mulighet til å påvirke beslutninger som tas av rettighetsorganisasjonene."*

Dette er for vårt vedkommende direkte feil. IFPI Norge innhenter direkte fullmakt fra alle medlemmer. Vi har flere eksempler på at medlemmer ønsker å reservere seg mot bruk av enkeltrepertoar. Slik mener vi eneretten må fungere, og ikke gjennom sentrale (og i ytterste konsekvens pan-europeiske) organisasjoner. Det kan virke som om utvalget kun har tatt hensyn til enkel klarering og ikke til at eneretten også omhandler den viktige retten til at rettighetshaveren kan å forby bruk av sitt repertoar.

Videre står det : *"Medlemskap i utenlandske rettighetsorganisasjoner er heller ikke særlig utbredt til tross for at en betydelig del av omsetningen i nasjonale marked kommer fra internasjonale artister."*

Om utvalget har hatt IFPI Norge i tankene er usikkert, da IFPI Norge ikke er nevnt innledningsvis. Dette viser uansett manglende kunnskap på feltet. IFPI Norge representerer godt over 90% av internasjonal musikk som omsettes i Norge. En internasjonal artist med internasjonal suksess har i svært stor grad en representasjonsavtale med et internasjonalt plateselskap, ofte en av de "4 store" Universal Music, Emi Music, Sony Music eller Warner Music. Disse selskapene er medlem i IFPI Norge og representerer verdensrepertoaret innen egen organisasjon her til lands. Det er altså ikke nødvendig for Universal England å være medlem av IFPI Norge for at en engelsk Universal-artist skal være representert i Norge.

Om utvalget i det hele tatt henviser til utenlandske artisters medlemskap i norske organisasjoner kan være noe usikkert, men igjen viser dette eventuelt manglende forståelse på feltet. Artisters rettigheter forvaltes stort sett gjennom plateselskap, eget eller andres, gjennom innspillingskontrakt eller gjennom lisensavtale. I stor grad er det plateselskapenes representasjon i andre territorier som er det avgjørende. For IFPIs vedkommende er alle internasjonale artister med en avtale med et internasjonalt IFPI-selskap også representert i Norge.

Digitutvalget konkluderer med at rettighetshavernes stilling er styrket på bekostning av andres. Dette hevder vi er direkte feil. Rettighetshavernes stilling er svekket de siste tiår. Gjennom digital spredning av åndsverk har rettighetshaverne i langt mindre grad kontroll over utnyttelsen og spredningen av egne verk. Det har i praksis ikke vært mulig å håndheve sine rettigheter på internettområdet. Nå ser vi en endring i og med forslaget til endringer i åndsverkloven mht. tiltak på

internettområdet, men det er viktig å fastslå at rettighetshavernes stilling uansett ikke er styrket sammenlignet med 20 år tilbake i tid.

Til drøftelsen om vernetidens lengde kommenterer vi kun kort at utvalget ikke har sett på utviklingen internasjonalt og de internasjonale konvensjoner, inkludert de siste endringer de siste år - som regulerer akkurat dette.

IFPI Norge konkluderer med at utvalgets rapport inneholder mange faktafeil og gjenspeiler manglete kunnskap på opphavsrettsområdet. Utvalgsrapporten er derfor ikke egnet til å danne grunnlag for en drøftelse av endringer i åndsverkloven.

Med vennlig hilsen
IFPI Norge

Marte Thorsby
Direktør